

Doplňující komentář k prezentaci *Majetkové narovnání: Stručný přehled*

Slide 2 Odkaz Římskokatolické církve

Církev je dnes historicky **nejstarší institucí** na světě. Stála u **zrodu** dnešních **národů** Evropy a zprostředkovala jim **vzdělanost** zanikajícího antického světa. V kláštorech mniši opisovali řecké i římské klasiky, negramotné obyvatele Západu (na prvním místě panovníky) učili kněží číst a psát. Později zakládala církev **školy** či **univerzity** a stála i u počátků **moderní vědy** (stačí jen zmínit např. veliké dílo jezuitů, piaristů či osobnosti jako byl zakladatel genetiky, opat brněnského augustiniánského kláštera Gregor Mendel).

Zásluhy církve o rozvoj lidské civilizace se však zdaleka netýkají pouze oblasti vzdělanosti; neméně důležitý je i její příspěvek v oblasti **péče o umění**, jehož krásu dodnes můžeme obdivovat zejm. prakticky ve všech větších evropských městech. Církev ale vždy také byla institucí věnující se **sociální, charitativní zdravotní i humanitární činnosti**. Bez nadsázky lze tvrdit, že **církev učila evropské národy péči o chudé nebo nemocné a dodnes slouží** těm nejpotřebnějším prostřednictvím bezpočtu nemocnic, hospiců či jiných charitativních zařízení. Vždyť např. **Charita** je pojem, který lidé nejen v ČR znají a organizace jako taková má dobré renomé a je jedou z nejrespektovanějších organizací svého druhu. Jen u nás funguje na 300 Charit.

Slidy 3 – 5 *Současné zdroje financování*

Církev je dnes, v době kdy ještě nelze počítat s dopadem zákona o majetkovém narovnání, **financována** ze **dvou** základních **kapitol: vlastních zdrojů a veřejných rozpočtů** (tzv. „z peněz státu“).

Pokud jde o **vlastní finanční prostředky**, církev je získává jednak z **výnosů vlastní hospodářské činnosti**, od různých **dárců i sponzorů**, rovněž nelze v tomto výčtu opomenout **sbírky**; to je již dnes (kdy ještě majetky nejsou vydávány a kompenzace se ještě nezačaly vyplácet) bezmála **polovina** z pomyslného „koláče“ nazvaného *Současné zdroje financování katolické církve v ČR*. Doposud je ale pro chod církve **nezbytný příspěvek** od **státu**. Stát se podílí na chodu církve i prostřednictvím **dotací** na konkrétní **projekty** či **spoluúčasti** na **financování chodu** např. sociálních, zdravotnických či školských zařízení určených **všem bez rozdílu**.

Na následujících slidech prezentované grafy poukazují na uvedený **nezanedbatelný podíl vlastních zdrojů** na současném **financování** Římskokatolické církve v ČR (v roce 2011 bylo ve sbírkách získáno cca 0,5 mld. Kč, dary činily dalších cca 0,47 miliardy a příjmy z vlastní činnosti dosahují výše cca 2,3 miliardy Kč) a ještě se neprojevuji důsledky zákona o majetkovém narovnání.

Také dobře ukazují, že jen **malá část** z objemu finančních prostředků z veřejných rozpočtů **se „projí“**, tedy slouží k zajištění samotného chodu církve z řekněme čistě náboženského pohledu ve formě *Příspěvku na podporu*. Rovněž je z grafického ztvárnění patrné, že tento **Příspěvek tvoří** jen velmi **malou část** z balíku **finančních prostředků**, se kterými církev a jí zřízené právnické osoby v průběhu kalendářního roku disponují.

Na slidech uvedené procentuální vyjádření principu vícezdrojového financování Římskokatolické církve v ČR vychází z rámcových údajů vztahujících se k roku 2011. Podíl samofinancování i další údaje vycházejí z dostupných přehledů hospodaření jednotlivých římskokatolických diecézí v ČR a Charity ČR (CHČR), tak jak je má k dispozici ČBK.

Slide 6 *Financování v budoucnu*

Před přijetím zákona o majetkovém narovnání státu s církvemi **stát přispíval** na platy duchovních, zaměstnanců i na chod **sedmnácti církví a náboženských společností**. Jen v roce **2011** dosáhly tyto příspěvky výše **1,42 miliardy korun**.

Po přijetí zákona o majetkovém narovnání se církve **postupně** stanou na státu **ekonomicky nezávislé**. V praxi to bude vypadat tak, že dosavadní 1,4 miliardy na platy se budou **vyplácet první tři roky celé**, pak se ale začnou **snižovat o pět procent ročně**. **Po 17 letech stát přestane platit duchovní úplně a dalších 13 let bude dávat už jen dvě miliardy**, které mají pomoci církvím vytvořit bázi, aby mohly fungovat nezávisle na státu. **Pak už nedostane církev ani korunu**: začne sama rozhodovat o využívání svého majetku, o vlastních investicích a sama bude také hradit náklady spojené s chodem institucí, platy duchovních i zaměstnanců. To je obtížný úkol. Jeho naplňování neumožní církvi využívat navrácený majetek neproduktivně a neefektivně. Ztráty z hospodaření či jiné majetkové újmy by církvím znesnadnily zachování současné úrovně jejich výdajů v budoucnu, zvláště však **po roce 2043**, kdy **skončí vyplácení vyrovnávacího příspěvku**.

Vyhnout se bolestným výdajovým škrtnům či bankrotu znamená odpovědné a efektivní hospodaření spojené s pečlivým zvažováním navyšování neproduktivních výdajů.

Slide 8 *Alternativní řešení navrhovaná odpůrci*

Proč katolická **církev nemohla přistoupit** na návrh vytvořit **veřejnoprávní fond**, který by majetek spravoval? Takový návrh totiž znamená, že **majetek se původním majitelům nevrátí**. V podstatě **zachovává stav**, který máme **dnes**.

Způsob, kdy je **majetek roztroušený** po celé republice spravován centrálně, naprosto **nefunguje** a navíc je nesmírně **náchylný na rozkradení**. Fakticky by takové řešení znemožnilo finanční odluku církve od státu.

Do fondu by totiž mohla být **převedena pouze část původního církevního majetku**. Velká část původního církevního majetku, která dnes patří soukromým osobám, by do fondu být převedena nemohla. Také **pozemky**, které byly po zestátnění zastavěny, by **nemohly být zařazeny** do jmění fondu. Sporné zůstává zařazení původního církevního majetku, který nyní patří obcím a krajům. **Výnosy fondu by proto nebyly schopny zajistit samofinancování** církví a náboženských společností. **Stát by tak zřejmě musel činnost církví a náboženských společností dotovat z vlastních prostředků**, a to zvláště v případě deficitního hospodaření fondu. To by byl **fakticky návrat do stávajícího stavu**, kdy jsou duchovní církví a náboženských společností se „zvláštními právy“ placeni státem.

Slide 10 *Ponechání současného stavu* a 11 *Ponechání církve bez prostředků*

K uvedeným základním důvodům lze přidat aktuální argumenty z probíhající diskuse nad implementací zákona či příklady přímo z místa či regionu, kde je prezentace představena.

Argumentačně se dá vycházet i ze slidů, které představují podstatné výhody přijatého zákona.

Slidy 13 – 16 *Je přijaté řešení výhodné pro stát?*

Tyto informace dokazující, že přijaté, nejlepší možné, **řešení majetkového narovnání vztahů** mezi státem, církvemi a náboženskými společnostmi je v konečném důsledku **výhodné pro daňové poplatníky** i státní **rozpočty** jako takové, zpracoval pro své vystoupení na Žofínském fóru renomovaný ekonom a pedagog doc. J. Schwarz.

Tato „tvrdá data“ umožňují nahlédnout na narovnání z **dlouhodobé perspektivy** a **souzní se zamýšlenými důsledky/dopady** tohoto procesu vyvolaného nedávno schváleného zákona. Také uvedené grafy dobře ilustrují zamýšlenou **plynulost** přechodu na církevní samofinancování, která je **výhodná pro obě strany**. Před církví se otevírají **zajímavé možnosti**, ale přijímá **velkou zodpovědnost**.

Graf na slidu 14 ukazuje na předpoklad rostoucích výdajů na financování registrovaných církví i náb. společností v dlouhodobější perspektivě 50 let a potvrzuje jeho nevýhodnost v kontrastu s přijatým majetkovým narovnáním šetrným na výdaje budoucích státních rozpočtů.

Graf na slidu 15 ukazuje kvalifikovaný odhad budoucích výdajů ze státních rozpočtů při zachování stavu před přijetím zákona o narovnání. Výdaje státu (kumulovaný odhad) zde v perspektivě 50 let převyšují v řádu miliard korun výdaje dané přijatým zákonem o majetkovém narovnání (kumulovaná splátka atp.).

Graf na slidu 16 souvisí se závěrečným shrnutím výhodnosti majetkového narovnání pro stát, které je na slidu 17. Oproti grafu na slidu 15 zohledňuje výnosy a úspory státu dané přijatým řešením narovnání. Ukazuje, že je musíme ze svých úvah o výhodnosti/nevýhodnosti vypustit, protože díky přijatému řešení narovnání nevzniknou. Výnosy a úspory vzniknou až po navrácení majetku původním vlastníkům: budou platit daně a odvody, zaměstnávat zaměstnance, atp.).

Slide 17 *Odhad celkových výnosů a úspor státu za období 2013 – 2063*

Uvedená data připravila pro účely přípravy zákona o majetkovém narovnání vztahů mezi státem, církvemi a náboženskými společnostmi Národohospodářská fakulta VŠE v Praze, a to již v roce 2008. Rovněž byla prezentována J. Schwarzem na Žofínském fóru 17. dubna 2012. Více podrobností k tomu lze dohledat na <http://www.mkcr.cz/>. **Vycházejí z grafu ve slidu 16.**

Zkratkou MK ČR rozumíme Ministerstvo kultury ČR; DPPO zde znamená Daň z příjmu právnických osob.

Uvedená čísla ukazují na odhady příjmů státního rozpočtu v oblasti vlastnictví a využívání nově nabytých církevních majetků a v celkovém součtu je potom zohledněna i úspora na straně ministerstva kultury. Čísla potvrzují výhodnost řešení daného zákonem o majetk. narovnání.

Slide 20 a 21 *Hlavní přínosy pro obce a regiony*

Zákon o majetkovém narovnání pomáhá nejen upravit vztahy mezi státem a církvemi, ale **otevívá**, zejm. díky odblokování pozemků a vyřešení některých majetkoprávních nejasností, prostor pro **novou kvalitu vzájemných vztahů a rozvoj**. A tomuto tématu je právě věnován tento výčtový slide.

Přednášející necht' si sem doplní **konkrétní příklady dobré praxe** ze svého blízkého okolí či oblasti, kde je prezentace představena. Případů, kdy **deblokace pomohla rozvoji** či majetkové **narovnání** jako takové **napomohlo např. lepší správě majetku** s využitím znalosti místních podmínek, bude jistě dost.

Slidy 22, 23 a 24

Přednášející si sem umístí **konkrétní informace** o procesu majetkového narovnání v místě, kde je prezentace užitá. Prosíme zejm. o přidání **příkladů dobré praxe**, popisu **procesů od žádosti po správu vydaného** a **kontaktů** na odpovědné osoby.

Kontakt:

Tiskové středisko ČBK: +420 220 181 431, tisk@cirkev.cz

Užitečné odkazy:

- ČBK: <http://tisk.cirkev.cz/aktualni-temata-rb/cirkev-a-stat/>
- ČBK: <http://tisk.cirkev.cz/aktualni-temata-rb/myty-a-fakta-o-majetkovem-narovnani-v-mediich/>
- Web o majetkovém narovnání: <http://www.sluzbaverejnosti.cz>
- Ministerstvo kultury: <http://www.mkcr.cz/cirkve-a-nabozenske-spolecnosti/majetkove-narovnani/default.htm>
- Státní pozemkový úřad: <http://www.pfcr.cz/spucr/page.aspx?KategorieID=109>

Autoři v prezentaci užitých fotografií: Roman Albrecht a Aleš Masner